Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 14. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 19-го СІЧНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 19, 1978 No. 14. VOL. LXXXV.

60-ЛІТТЯ ПРОГОЛОШЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ 22-ГО СІЧНЯ БУДЕ „ДНЕМ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ” В БАГАТЬОХ СТЕЙТАХ І МІСТАХ АМЕРИКИ

ВЕНС ПРИБУВ ДО ІЗРАЇЛЯ НА ПЕРЕГОВОРИ, ПРИВІЗ ЛИСТА ВІД ПРЕЗИДЕНТА КАРТЕРА

Єрусалим, Ізраїль. — Державний секретар Сайрус Венс прибув в понеділок, 17-го січня ц. р. до Ізраїля, щоб взяти особисто участь у переговорах про підписання мирового договору на Близькому Сході, які ведуться там між представниками Єгипту й Ізраїля. Після прибуття Венс зустрівся на короткій розмові з прем'єром ізраїльського уряду Менахеном Бегіном і міністром закордонних справ Моше Даяном та іншими ізраїльськими політичними діячами, щоб обговорити з ними остаточну програму переговорів, яка раніше натрапляла на труднощі з огляду на вимогу єгипетського представництва, щоб справу врегулювання палестинського питання обговорювати насамперед. Опісля державний секретар ЗСА розмовляв ще приватно з прем'єром Бегіном і передав йому особистого листа від президента Джіммі Картера. Зміст листа покищо не опубліковано і тому не відомо, які справи порушує в ньому президент Картер. Співробітники Венса, які супроводжають його у подорожі на Близький Схід стверджують, що розмови державного секретаря з Бегіном і Даяном проходили у дружній атмосфері, хоч усі три політичні діячі свідомі того, що перед ними стоять ще багато дуже трудни, нерозв'язаних пибань, про що буде говорити Венс у своїх пізніших зустрічах з представниками Єгипту і Ізраїля, а зокрема з міністрами закордонних справ Моше Даяном і Мохаммедом Ібрагімом Камелем.

У міжчасі в Каїрі поширились чутки, що президент Анвар ель Садат готовий відбути другу поїздку до Вашінгтону, якщо б єрусалимські переговори не принесли бажаного успіху. Садат переконаний, що на розмови з президентом Картером, який персонально слідкує за перебігом розмов у Єрусалимі, приїде також ізраїльський прем'єр Менахем Бегін, який всякими засобами піддержує мирну ініціятиву Садата. У вівторок, 17-го січня ц. р. усі три міністри закордонних справ — ЗСА, Ізраїля і Єгипту мали зустрінутись з представниками преси на окремій пресовій конференції і з'ясувати становище трьох країн до започаткованих переговорів. Розмовляючи з державним секретарем Венсом, кореспонденти, які супроводжають його в подорожі до Ізраїля, винесли враження, що переговори між двома колись ворогуючими державами будуть „довгі й тяжкі''. Венс однак висловив сподівання, що за посередництвом ЗСА вдасться зрушити переговори з місця і скерувати їх на шлях розв'язки бодай головніших проблем, які стоять на перешкоді у підписанні мирового договору між арабськими державами й Ізраїлем, тим більше, що Єгипет готовий підписати навіть сепаратний договір, якщо зайде для цього потреба. Сайрус Венс задержиться в Єрусалимі принаймні до п'ятниці, 20-го січня, а опісля відвідає ще Єгипет в поворотній дорозі до Вашінгтону.

Сенатор Г. Г. Гомфрі спочив на віки у своїй улюбленій Міннесотті

Ст. Пол., Мінн. — Після почестей, які зарезервовані тільки для найвищих державних достойників, сенатор Гюберт Гомфрі був похований згідно з його бажанням на цвинтарі Лейквуд в холодний, але соняшний понеділок, 16-го січня, біля столиці Міннесоти — „стейту, з яким він мав довголітню любовну аферу'', як заявив віцепрезидент Волтер Мондейл у своєму прощальному слові в презбитеріянській церкві Надії, де кількакратно Покійний виступав з промовами.

Майже всі державні мужі ЗСА, на чолі з президентом Картером, колишніми президентами Фордом і Ніксоном — до якого покійний сен. Гомфрі телефонував ще минулого тижня, щоб побажати йому „многих літ'' з нагоди уродин — і тисячні маси народу пройшли попри накриту американським прапором домовину в Ротунді Капітолю у Вашінгтоні в неділю, 15-го січня. Президент Картер і віцепрезидент Мондейл прощали від себе та в імені цілого американського народу покійного сенатора з Міннесоти, який був рівнож віцепрезидентом ЗСА, а в 1968-му році програв вибори на президента як кандидаб Демократичної партії проти Р. Ніксона кількістю тільки пів мільйона голосів. У правиборах Демократичної партії в 1976-му році сен. Гомфрі зрікся кандидатури в користь президента Картера, що цей останній відмітив у своєму слові в церкві.

„Коли він відвідував мене в Овальному бюрі, я уважав, що справді він повинен тут сидіти'', заявив президент Картер, який два місяці тому переслав покійному свою знімку з ним в цьому бюрі з підписом: „Гюберт Гомфрі, це бюро повинно бути Ваше''.

Крім президента Картера, в церкві, куди перевезено тлінні останки ще в неділю увечері, промовляли віцепрезидент Мондейл і пастор Кальвін Дідієр, якому в похоронних відправах сослужили ще один протестантський священик, католицький архиєпископ і жидівський рабін. Понад 3,000 осіб заповнили церкву, а маса понад 40,000 осіб раніше прощала покійного в Ротунді стейтової асамблеї. Після публічної церемонії, яка закінчилась переданням прапору вдові покійного, Мюріель Гомфрі, відбулася 10-хвилинна молитовна церемонія біля гробу виключно з участю вдови, синів Гюберта, 3-го, Роберта і Догласа, дочки Ненсі та ближчої і дальшої родини, згідно з бажанням покійного.

Сен. Гомфрі помер в п'ятницю, 13-го січня, на 66-му році життя. Причиною смерти був пістряк, проти якого лікарі і покійний боролися протягом 18-ох місяців.

КЕККОНЕН ПЕРЕОБРАНИЙ

Гелсінкі, Фінляндія. — Ассосіейтед Пресс інформує, що у висліді виборів, які відбулися в неділю, 15-го січня ц. р., фінляндці перебрали дотеперішнього свого духового і фактичного лідера 77-річного Урго Кекконена на президента країни. Каденція президента у Фінляндії триває 6 років. Д-р Урго Кекконен здобув 83,7 відсотка голосів.

УККА ЗАПЛЯНУВАВ ТРИ ІМПРЕЗИ НА КРАЙОВУ СКАЛЮ, ВИДАВ БРОШУРУ, ВИСЛАВ ТИСЯЧІ ЛИСТІВ

Ню Йорк (УККА). — У зв'язку з 60-літтям проголошення державної незалежности Української Народної Республіки та 59-літтям проголошення злуки всіх етнографічних українських земель в одну ні від кого незалежну, соборну і народоправну Українську Державу 22-го січня 1918 і 1919-го років, Український Конгресовий Комітет намітив цілий ряд імпрез для відповідного відзначення цих історичних подій.

З рамени УККА, його президент проф. Лев Добрянський розіслав звернення до сенаторів і конгресменів, щоби вони складали в Конгресі відповідні заяви з нагоди 60-літнього ювілею проголошення Української Незалежности.

Спеціяльно відзначені будуть ці роковини в Сенаті і Палаті Репрезентантів у Вашінгтоні.

Екзекутива Українського Конгресового Комітету звернулася спеціяльним закликом до українського громадянства, щоб гідно відзначити ці роковини, як також розіслала понад 2,000 пресових повідомлень до американської преси з інформаціями про важливість незалежности України. Видруковано спеціяльну брошуру в англійській мові для масового розповсюдження інформацій про Україну.

В співпраці з місцевими своїми Відділами, Централя УККА організує три спеціяльні відзначення цих роковин, а саме: в Легіслятурі стейту Ню Йорк в Олбані у вівторок, 24-го січня; в Конгресі ЗСА у Вашінгтоні в середу, 25-го січня, зі спеціяльною програмою, та в Українському Інституті Америки в Ню Йорку, в суботу, 28-го січня, зустріч з представниками американського політичного світу.

Такі Відділи УККА подали інформації про відзначення роковин Української Незалежности в їх громадах:

ОКРУГА ОЛБАНІ, Н. Й.: вівторок, 24-го січня 1978 р., в полудне — Окружний Комітет Відділів УККА околиці Олбані, головою якого є Я. Кушнір, організує в Легіслятурі Нюйоркського стейту програму, в якій візьмуть участь: заст. губернатора стейту Мері Ен Крупсек, стейтові сенатори Ворен Ендерсон і Едвин Мейсон, асемблімен Моріс Е. Гінчіг, екзекутивний заступник президента УККА Іван Олексин, Владика Василь Лостен відмовить спеціяльну молитву, а в мистецькій частині виступлять — Балетна Школа Роми Прийми-Богачевської і співочий ансамбль „Кобза'' під проводом Ярослава Кушніра. Програмою проводитиме п-ні Марія Душник.

ВАШІНГТОН Д. К.: середа, 25-го січня, 6:00 год. вечором — відзначення роковин в Конгресі ЗСА. Головними промовцями будуть: сен. Геррісон Віліямс, мол., проф. Лев Добрянський і мгр Юрій Нестерчук.

НЮ ЙОРК, Н. Й.: субота, 28-го січня — зустріч з американськими і іншими представниками політичного світу в Українськім Інституті Америки.

29-го січня — Академія в залі Фешен Інституту. В програмі візьмуть участь: д-р А. Лозинський, д-р Ю. Волинець і А. Шевченко — промовці, а в мистецькій частині хор „Прометей'' з Філядельфії, Ансамбль Бандуристів при ОДУМ, Ляриса Кукрицька-Лисняк — рецитація.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПЕН.: 22 9-го січня — Ювілейний Бенкет в Бенджамін Френклін готелі. Молитву відмовить Митрополит Йосиф Шмондюк, доповідачі: проф. Михайло Пап і д-р Річард Ганусей, в мистецькій частині виступлять солісти М. Яісньска-Мурована і проф. А. Грудин.

РОЧЕСТЕР, Н. Й.: субота 21-го січня — Ювілейний Бенкет в Чеймбер оф Камерс. Промовці: д-р Володимир Душник, майор Томас Райен і конг. Барбер Канаблє. В мистецькій частині: Ансамбль „Верховина'' під проводом Олени Глібович з Торонта. В п'ятницю 20-го січня підписання проклямації майором міста.

ГАРТФОРД, Конн.: неділя 22-го січня — Ювілейний концерт і бенкет організує Стейтова Рада Відділів УККА в Коннектикаті. Промовці: губернатор Елля Грасо і мейор міста Дж. Стенсон. Мистецька частина: Хор „Діброва'' і соліст О. Гошуляк з Канади.

(Закінчення на ст. 3-ій)

СІЧНЕВІ СВЯТКУВАННЯ В НЮ ГЕЙВЕНІ

Підписання проклямації в пошану 60-их роковин відновлення Української Державности. На фото [зліва]: Тарас Романюк, Раїса Марків, проф. Іван Телюк, Марієн Міковска, о. Іван Терлецький, Посадник міста Франк Лоґ, Іван Заковоротний, о. Микола Чернявський, Рома Фіголь Ліда Фіцалович, Василь Козюпа [частинно заслонений] і д-р Михайло Снігурович.

Ню Гейвен (М. Я.). — Під проводом місцевого Відділу УККА український Ню Гейвен велично відзначить 60-ті роковини проголошення Української Державности. І так в четвер, 5-го січня, 1978 р. губернатор Коннектікату пані Елла Ґрасо підписала на Капітолі в Гартфорді, в присутності предстаників Відділів УККА в стейті, проклямацію в пошану 60-ої річниці проголошення незалежности України та проголосила день 22 січня Днем Української Незалеж ности в стейті Коннектікат.

В середу, 11-го січня ц. р. посадник міста Ню Гейвену прийняв делеґацію УККА, в яку входила теж група студентів, та підписав проклямацію в пошану 60-тих роковин незалежности України, проголосив день 22-го січня 1978 р. Днем Української Незалеж ности в Ню Гейвені.

В суботу, 21-го січня, відбудеться Бенкет і Баль у великій залі Шератон — Парк Плаза Готелі в Ню Гейвені. До участи в бенкеті запрошено визначні особистості українського і американського релігійного і політичного світу. До балю гратиме оркестра „Темпо'' під управою І. Коваля.

В неділю, 22-го січня, будуть відправлені торжественні Богослуження в церквах обох українських віровизнань в намірені українського народу. Того самого дня о год. 12:30 по пол. відбудеться в центрі міста на Ґріні мирна маніфестація та покладення вінка в пошану Героїв, що впали за волю України. В цій святочній церемонії візьмуть зорганізовану участь Українські Ветерани та відділи Пласту і СУМА та численне громадянство Великого Ню Гейвену. Акт зложення вінка буде фільмований місцевою телевізійною станцією та переданий на телебаченні в рамках вістей.

В дні 22 січня повіватиме з місцевої ратуші український прапор. Передбачається теж виступ представника Відділу УККА на телебаченні, русло 8 о год. 12:00 в пол. 19-го січня 1078 р. із інформаціями про Січневі Святкування та сучасне положення України.

СВЯТО 22 СІЧНЯ В МЮНХЕНІ

Свято проголошення актів 22-го січня 1918 року і 22-го січня 1919 року, себто актів самостійности і соборности, відбудеться в Мюнхені в неділю, 22-го січня, 1978-го року в залі УКЦеркви при Шенштрассе 55—57. Початок о год. 5-ій по полудні. Доповідь виголосить проф. д-р Володимир Янів. У вокально-музичній частині виступлять: Світлана Микитчак-Дубровська, Людмила Шевців, дівочий хор „Діброва'' під орудою Марії Гарабач, Павлина Тимченко, Патриція Кю та інші. Свято влаштовує Управа ЦПУЕН.

Вашінґтон і Москва встановили нову „гарячу лінію” через сателітів

Вашінгтон. — Уряди ЗСА і СССР повідомили, що т. зв. „гот лайн'', тобто безпосередня лінія комінікації поміж Вашінгтоном і Москвою, яка досі проходила каблями, лучитиме ці дві столиці за посередництвом сателітів в космосі і відповідних станцій на землі. Ця безпосередня лінія була встановлена в серпні, 1963-го року, майже рік після т. зв. кубинської кризи, яка призвела до гострої конфронтації поміж ЗСА і СССР. За час свого 14-річного існування каблева лінія була пошкоджена три рази, що й причинилося до рішення обох урядів знайти певніший засіб комунікації. Вперше один із каблів перетяв трактор хлібороба у Фінляндії, другий раз підземний вогонь в Балтіморі знищив дроти, а третій раз американські телефонічні працівники припадково перетяли дроти. Комунікація при допомозі сателітів зменшує можливості перервання до мінімуму, бо навіть атмосферичні забурення не матимуть впливу на получення.

Побудова нової системи почалась ще в 1971-му році, коли ЗСА випустили в космічні простори комунікаційний сателіт „Інтельстат'', а СССР запустив чотири подібні сателіти назви „Мольня''. Недавно закінчено побудову відбірних станцій на землі: станція „Мольні'' міститься у Форт Деррік, Меріленд, біля Вашінгтону, а станції „Інтельстату'' побудовано в Москві і у Львові. Сателіт „Інтельстат'' є в орбіті над екватором на височині 22,300 миль від землі, а совєтські „Мольні'' кружляють в еліптичних орбітах і кожна з чотирьох є пересічно шість годин в засягу совєтської і американських станцій.

Пересилання з Вашінгтону йдуть англійською мовою, а з Москви російською. Спеціяльна апаратура їх відкодовує і перекладає.

Повідомляючи про встановлення цієї нової комунікаційної лінії, державний департамент ЗСА повідомив, що „гот лайн'' була вживана найбільше президентом Джонсоном в 1967-му році під час арабсько-жидівської війни, коли ізраїльські літаки затопили американський корабель „УСС Ліберті''. Президент Джонсон тоді інформував Москву про рух американських кораблів і летунських з'єднань на Середземному морі.

„Буржуазні націоналісти” не дають їм дихати

В київському журналі „Україна'' надруковано статтю „Той же Савка, та на других санках'' проф. Леоніда Суярка, який інформує про появу книжки Миколи М. Варварцева „Буржуазне українознавство — знаряддя ідеологічних диверсій імперіялізму'' яка вийшла в 1976 році в Києві з в-ва „Наукова думка''. Леонід Суярко пише, що м. Варварцев „досвідчений публіцист — виставляє на огляд заіржавілі маховики, що приводять в рух механізм збанкрутілого українського буржуазного націоналізму''. Автор рецензійної статті також схвалює „бистру'' аналізу М. Варварцева, який пише, що „під шатами імперіялістичної пропаганди розплодилось чимало так званих „українознавців''. В дальшому, аналізуючи поведінку „так званих українознавців'', автор книжки пояснює звідкіля вони взялися, кажучи, що це люди, які „опинившись під крильцем імперіялістичної „вільної демократії'', поспішно зафарбували свої фашистські відзнаки, виставляючи вивіски і гасла з додаванням слів „вільний'' або „незалежний''. В Мюнхені, — мовить Варварців — було понад сто антикомуністичних угрупувань — „первісна база ,українознавства' — строкатий конгломерат запроданців, безбатченків, запаморочених чорною ненавистю до СССР і Радянської України, готових служити хоч самому чортові''...Відтак М. Варварцев пише, що емігранти, яких він називає „збігцями'' виїхали поза океан і там на спілку з „ідеологами холодної війни, зводили і зводять наклепи на радянський народ'' вони мріяли і мріють, — на думку автора, — про третю світову війну, „стараючись підірвати СССР зсередини''. М. Варварцев пише також з кпинами про українських науковців, які „натягнувши на себе незвичні (з чужих плечей) академічні мантії, скликали тематичні конференції і симпозіюми'', одна з яких відбулась у Гамільтоні, де обговорювано „проблеми сучасної України'' і зроблено там „окремі висновки і пропозиції, щоб вони, мовляв, послужили базою для конкретних політичних акцій''. Автор книжки подає один з прикладів, як то „пани-українознавці, мов навіжені кидаються на кожного, хто виступає за мир і прогрес''. Коли другий Ватиканський собор „висловився за діялог з комуністами в питаннях боротьби за мир, а також засудив термоядерну війну як злочин проти Бога й людини „збігці'' звинуватили Папу Павла УІ у...прихильності до комунізму''. „Українознавці, продовжує автор, — галасують про власні сили, та оскільки власних сил немає, то насправді розраховують на війну, тобто інтервенцію якоїсь чужої сили''. М. Варварцев у своїй книжці також згадує і про „Голос Америки'', де „фашистські прислужники звили собі кубельце і слугують американським яструбам — противникам розрядки'', така ж дія і радіостанцій, — пояснює автор, — „Свобода'' і „Вільна Европа'', в яких заробляють цим на „прожиток'' українознавці''.

„Науково-публіцистична праця Миколи Варварцева викриває облуду й підступність ворогів свободи та миру під масками „українознавців'', показує неміч ідеологічних збройносців імперіялізму, мобілізованих в ряди радянології — рупору антикомунізму'', — пише Леонід Суярко.

НЕ СМІЄМО ЗУПИНЯТИСЬ В ПОЛОВИНІ ДОРОГИ...

Репортаж зі 100-Долярового бенкету ФКУ в Клівленді

Клівленд (О. Гайський). — То був уже третій 100-доляровий бенкет ФКУ у цій метрополії стейту на цілі Українського Гарварду за останніх п'ять років: перший з 2-го грудня 1972 був призначений на сплату катедр української мови й літератури Гарвардського Центру Українських Студій (ГЦУС) і дав рекордову суму пожертв 42.500 долярів, два другі призначалися на сплату Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ). З цих двох останніх, що відбулися в пристайно ту саму дату 27-го листопада 1976-го та 1977-го року, в тій самій церковній залі св. Володимира в Пармі, минулорічна імпреза принесла суму 47.-050 долярів (до якої не враховуємо пожертви 20 тисяч Петра Яцика з Торонта, зложеної того вечора), а цьогорічна — з нескінченими ще всіма підрахунками — виявляє суму

Під час 100-Долярового Бенкету ФКУ в Клівленді промовляє академік Омелян Пріцак, професор Катедри Історії України, директор Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету та творець Українського Гарвардського Центру.

42.700 долярів. Тут треба сказати, що з цієї суми 4 тисячі „з гаком" принесли лорейнці, — але то взаємні добросусідські виручки на таких імпрезах. Разом, не враховуючи безпосередніх особистих пожертв, тільки з самих цих трьох імпрез до каси Українського Гарварду стараннями Клівлендського Комітету ФКУ скочило 132.250 долярів. Хто має очі — хай бачить, хто має вуха — хай чує, хто знає чисельний стан українських громад Америки й Канади — хай порівнює... Цим не хочемо підкреслити, як то Клівленд рекордово жертвує, тільки — як інші, зокрема громади - великани дотепер... рекордово не жертвували...

Організаторами всіх цих трьох імпрез був номінально Клівлендський Комітет ФКУ, але насправді під цією фірмою сторуко, стоголосо розривається - розбивається на всі сторони двоє людей: інж. Василь та його братаниця — мґр Орися Лагошняки. Заля оваційно вітала їх, дякувала за зусилля і переборені труди — але мабуть ні „святковані" фронтовики, ні „святкуючі" не вірили, що в тісному й пісному Клівленді можна добитися таких успіхів...

Під час 100-Долярового Бенкету ФКУ, промовляє голова Комітету ФКУ інж. Василь Лагошняк.

Проф. д-р Омелян Пріцак, науковий творець Українського Гарварду, був на всіх трьох згаданих бенкетах у Клівленді. Варто пригадати, що він говорив на тих імпрезах... 1972-го року теза звучала: — Народ живе так довго, як довго

(Закінчення на ст. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Щасливий нарід

Мова про американський нарід і про його щастя, що має таких провідних мужів, як св. п. сенатор Гюберт Горейшіо Гомфрі, який помер минулої п'ятниці, 13-го січня цього нового 1978-го року, та якого американський нарід і в ньому однаково, політичні прихильники, як і опоненти, прощали з такою великою шанобою та з жалобою і смутком, що його вже немає між живими, як і з нескриваним щастям та радістю, що він був. Чим, якими прикметами і чеснотами відзначався покійний Сенатор, за які його так шанують? Це сказали найближчі його співпрацівники і друзі під час похоронів, яких не можна б назвати ані сумними, ані, очевидно, веселими, але в кожному відношенні достойними.

Президент Картер, промовляючи біля домовини покійного сенатора Гомфрі в Ротунді Капітолю у Вашінгтоні, назвав його ,,найбільш улюбленим американцем'', висловивши при цьому впевненість, що ,,радісні згадки про його життя перетривають смуток по його відході''. Опісля, при домовині вже в міннесотській церкві, Президент пригадав свої відвідини в Індії та сім типових політичних гріхів, які вписані біля могили Магатми Ганді, до яких зараховується зокрема ,,політику без принципів'', і ствердив, що в цьому відношенні покійний сенатор Гомфрі ,,грішив'' тільки тим, що не мав жадного з тих гріхів.

Не менш промовисту характеристику спочилого Сенатора подав у своїх виступах його учень і протеґований, віцепрезидент Мондейл. Він, Покійний — говорив віцепрезидент Мондейл — ,,навчав нас любити, навчав нас як перемагати і як приймати прогру, навчив нас як жити і навчив нас як умерти''. Більшого вміння не може бути на цьому світі.

Ці вислови двох найвищих репрезентантів країни і народу доповняє ще твердження сенатора Москі, який був кандидатом на віцепрезидента тоді, як сенатор Гомфрі кандидував на президента, та який біля домовини назвав свого покійного друга ,,невиліковальним оптимістом щодо майбутнього''. А завершенням цієї характеристики були слова відомого протестантського проповідника д-ра Роберта Шулера, який в останньому слові біля домовини ствердив, що Покійний з повним успіхом і повною перемогою завершив свою найбільшу кампанію — своє життя.

Така людина не могла не мати зрозуміння та справжньої, а не тільки передвиборчої симпатії до українців і їх змагань. Покійний сенатор Гомфрі виявив цю свою активну прихильність при багатьох нагодах та в різній формі і за це українці Америки відзначили його своєю найвищою нагородою, Шевченківською Грамотою Волі.

Американський нарід справді щасливий, що має таких провідних мужів. Щасливі й ми, українці, що можемо цих мужів зараховувати до наших приятелів, до приятелів українського народу та його справедливих змагань до волі і незалежности.

Небезпечне явище

Нещодавно д-р Роберт Гіт, професор фізіології в Тулейнському університеті, виступаючи на пресовій конференції в Медичній школі Нюйоркського університету повідомив, що його досліди з мавпами, яких навчено курити денно по одному папіросові маріхуани, виявили, що в мізках цих мавп наступили безповоротні анатомічні зміни. Проф. Гіт підкреслив, що мавпи курили маріхуану тільки протягом 6-ох місяців, додаючи, що досліди заперечують твердження деяких лікарів, що маріхуана нібито не спричинює жадних тривалих неґативних наслідків.

Кілька місяців тому в Трентоні, Н. Дж., відбулася пресова конференція, під час якої ряд лікарів спеціялістів, покликаючись на досліди в ляబораторіях Колюмбійського університету та інших наукових установ, доказували, що довготривале вживання наркотика маріхуани може спричинити аномалії в немовлят, стерильність у дорослих осіб та безповоротне ушкодження мозкових клітин.

Взявши під увагу ці докази визначних науковців і лікарів про дуже шкідливі наслідки від вживання маріхуани, треба дивуватися закликові президента Джіммі Картера до Конґресу, щоб законодавці зліквідували федеральні кримінальні кари, які тепер стосуються супроти осіб, в яких знайдено малу кількість маріхуани, призначену для ,,приватного вжитку". Хоча Президент зазначує, що не пропонує ,,злеґалізувати вживання маріхуани" і далі обстоює принцип, що продавці маріхуани повинні бути притягнені до судової відповідальности, то вважає, що такі кари, як терміни ув'язнення для осіб, що їх переловлено з малою кількістю маріхуани, несправедливі, бо на ціле життя накладають на ту особу тавро кримінального злочинця, хоча дана особа не порушила жадного іншого закону. Президент Картер вважає, що треба далі затримати грошову кару для осіб, в яких знайдено маріхуану, але переконаний, що переловлені особи не повинні бути обтяжені на ціле життя кримінальним записом.

На перший погляд могло б виглядати, що президент Картер пропонує дуже гуманну розв'язку проблеми, бо, мовляв, не хоче, щоб особи, які поповнили одну помилку, терпіли за неї ціле життя. Але фактично становище Президента дуже небезпечне.

Поперше, як сказано, існує багато доказів, що вживання маріхуани шкодить не тільки особі, яка цей наркотик вживає, але також може спричинити аномалії в немовлят, якщо мати вживала маріхуану під час вагітности.

Подруге, якщо були б знесені кримінальні кари для осіб, в яких знайдено малу кількість маріхуани, то імпорт цього наркотика до Америки зросте, як також збільшиться кількість осіб, які вживають маріхуану, спеціяльно серед молоді, бо багато людей, які тепер бояться пробувати цей небезпечний наркотик, бо їм загрожує ув'язнення і кримінальний рекорд, втратять той страх, знаючи, що їм загрожує тільки грошова кара і більш нічого.

Значить, президент Картер фактично пропонує зліквідувати ,,відстрашаючу силу" законів, які стосуються зловживанням маріхуаною. Пропозиція Президента може мати ще більш загрозливі наслідки, бо людина, яка може легше набути маріхуану, зчасом може перейти і на більш шкідливі наркотики, як кокаїна, героїна, морфіна тощо.

Михайло Ільків

ГОСПОДАРСЬКІ ПРОБЛЕМИ В 1978 РОЦІ

У цьому репортажі коротко розглянемо деякі комерційні і промислові проблеми Америки та міжнародні, які правдоподібно будуть найбільше дискутуватися на протязі 1978 року.

Загально треба ствердити, що дослідники економічних проблем висловлюються досить оптимістично і стверджують добрий господарський поступ в цьому новому році. Коли згадується про господарське плянування Америки, то звичайно мається на увазі два компетентні сектори в тих справах, урядовий і приватно господарський. Одначе це тільки формальний поділ. Фактично ці два чинники тісно зі собою співпрацюють і мають в їх рішеннях великі зобов'язання та відповідальність супроти населення за господарський і соціяльний поступ країни. Виходячи з такого заложення, можна надіятися, що оптимістичні погляди економістів і дослідників господарських проблем цієї країни себе виправдають. Такий напрям економічної політики країни оправдує оптимізм, але з другого боку наголошує уміркованість у видаткуваннях консументів.

Одною з комерційних проблем, що наголошує уміркованість у видаткуваннях консументів, буде зріст цін на товарі першої потреби і загального вжитку. Підвишка цін буде вагатися біля 7.1 відсотка на протязі року. Така політика цін на товарі причиниться до зменшення грошової вартости, і закупочної сили гроша. Евентуально, інфляція гроша може причинитися до зменшення продукції та збільшення безробіття, яке і так становило 7 відсотків в минулому році і мабуть буде мала різниця в цьому році. Робітники платитимуть більше на соціяльне забезпечення та інші оподаткування, отже все це разом причиниться до зменшення видаткувань консументів. Економісти-дослідники перебачають, що гуртова продукція сягатиме біля 5.7 відсотка на протязі року, при тому інфляція в першому комерційному кварталі становитиме біля 4.5 відсотка. З цього висновок, що уміркованість у видаткуваннях консументів буде домінувати в цьому році.

Мабуть більш стимулюючою господарською ділянкою буде будівельна промисловість. Статистичні показники передбачають, що в цьому році буде збудовано біля два мільйони родинних мешкань. Урбанізація населення зменшується і його переселення в підміські околиці збільшують попит на нові доми. Кредити на закуп домів мають добрі вигляди. Відсотки на кредити за малими виїмками будуть такі самі, як в минулому році, себто біля 9 процентів. Висоту кредитів передбачається на 218 мільйонів долярів, Тому хатне устаткування: радіо, телебачення, меблі, дивани і подібні речі будуть атракцією і видаткуванням для заінтересованих. До стимулу в будівельні промисловості причиняться у великий мірі індивідуальні та промислові податкові полекші. Теперішня адміністрація у Вашінґтоні передбачає, що збере з підвишки соціяльного забезпечення та інших оподаткувань біля сорок більйонів долярів, з того хоче звернути всім податковцям біля 25 більйонів долярів. Такий плян Адміністрації має прихильне наставлення у законодавців, тому можна сподіватися на його законне оформлення.

На міжнародному господарському відтинку найважливішою справою для промислових країн вільного світу буде достава нафти і виробів з неї. Змагання за нафту повинні переконати кожну людину, що енерґетична криза з морального боку рівняється війні, а ембарґо нафти рівняється господарському банкрутству всіх країн. Мабуть тому організація країн експортерів нафти (ОПЕК), яка нараховує тринадцять членів, що мають монополь на великі родовища нафтової ропи, і які в кінці грудня 1977 року в Каракас, Венесуеля відбули свої чергові наради та рішили не підвищувати ціни на нафтові продукти. Вони, країни ОПЕК, договорилися, що сучасна економіка вільного світу є досить нестабільною і підвищення ціни на нафтову ропу могло б погіршити ситуацію. Підвищення ціни на нафтові вироби збільшило б дефіцити в країнах імпортерів нафти, при тому могло б сповільнити продукцію і збільшити безробіття. Країни, що вповні залежні від імпорту нафти, прийняли цю новину з великою прихильністю. Таке рішення країн експортерів нафти причиниться також до успіху господарського поступу в цьому 1978 році.

З інших міжнародних господарських проблем слід згадати експансію країн Европейського Спільного Ринку на азійську територію, в результаті якої із сімнадцяти азійськими країнами підписано договір в справах текстильних виробів, взаємної допомоги і кооперації на господарському відтинку. При тому слід відмітити, що добрі господарські ідеї (ЕСР) закорінюються головно там, де біднота і слабо загосподарені країни. Експансія країн (ЕСР) на азійсько-африканські території відкриває вікно у світ для капіталових інвестицій, збільшується господарська пов'язаність, при чому поширюється ринок збуту. Східньо европейські країни проявляють також щораз більше зацікавлення капіталовими інвестиціями з-поза комуністичного бльоку, також технічними здобутками західних демократій, одначе ця справа ще не прибрала більшої інтенсивности. Дуже цікаво, що без різниці на соціялістичні чи комуністичні господарські системи в різних країнах, конечність прибутку в підприємствах виявляється великою потребою. З цього можна зробити висновок, що добрі господарські концепції західних демократій сильніші від фантастичних комуністичних систем, що базуються тільки на обіцянках. Мішана господарська система західних демократій приспішує кінець московському колоніялізмові.

Реасумуючи тих кілька думок про господарські проблеми в цьому 1978-му році треба зробити висновок що оптимізм і уміркованість знайдуть компроміс в рішеннях часто складних життєвих проблемах. До сказаного можна би тільки побажати, щоби наша громада на поселеннях провела широку дискусію над економічною концепцією вільної Української Держави, а в країнах поселення поширила кооперативні ідеї та стимулювала організацію дрібних підприємств.

М. Мельник

ПРИКЛАД ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ ФРАНЦУЗІВ

II

Французька Комуністична партія робила, в основному, те, що їй росіяни казали робити. З огляду на пакт між Німеччиною і СССР, ФКП підтримувала позицію невтральности Франції між Англією і Німеччиною. Її провідники навіть звернулись до німців за дозволом публікувати свої часописи. Дозволу вони формально не дістали, але німці їхні публікації толерували.

Після 22 червня 1941 р. (напад на СССР) ФКП створила підпільну політичну організацію Національного Фронту. Революційні частини НФ мали назву Вільних Стрільців і Партизан. Завданням НФ було притягнути до себе людей усіх політичних переконань. Пляном ФКП на дальшу мету було захопити владу у Франції після перемоги.

І тут сталась те, чого ніхто не сподівався. В найбільш критичний час для своєї нації усі французькі підпільні політичні і робітничі організації об'єднались у підпільній Національній Раді Опору. Предсідника тієї Ради іменував Де Ґоль. В тій Раді взяв участь теж втримуваний комуністами Національний Фронт.

Найбільш цікавим є те, що Де Ґоль міг в дійсності без комуністів обійтись. Комуністи могли теж обійтись без Де Ґоля. Та Де Ґоль, за посередництвом свого представника Жана Мулєна, доклав багато зусиль до того, щоб притягнути комуністів до спільного фронту. Згодом ФКП мала своїх міністрів у провізоричному уряді Де Ґоля. Завдяки тому підходові до справ, ніхто не сумнівався, що Де Ґоль після приходу до влади не буде змагати до того, щоб стати диктатором. Тому теж він так скоро здобув собі підтримку цілого французького народу.

На жаль, у нас ті справи вийшли цілком інакше. Найсильнішою групою в Західній Україні під час війни була ОУНр. Але група та не виявила ніякої ініцятиви, щоб притягнути до себе інші підпільні, визвольні, чи політичні організації. Вона обмежилась до того, щоб вербувати поодиноких людей. Тієї ініцятиви вона не проявляє і тепер. Відносно комуністів, видатний французький діяч визвольних змагань Ремі заявив: ,,В нашій спільній боротьбі ми знаємо тільки тих добровольців, що їх зрушує спільна воля, щоб прогнати окупанта без того, щоб журитись їхньою приналежністю до тієї чи іншої партії... Враження, що на мене зробили жертви, що їх принесли в боротьбі за Францію комуністичні революціонери, було постільки більше, по скільки я все не зносив їхньої політичної ідеології." На того роду державницьке становище до українських комуністів і марксистів багато українських провідників не були і тепер не є спроможні.

Українська Головна Визвольна Рада мала в собі людей різних політичних поглядів та представників різних земель. Але люди, які належали до УГВР, були там не в ролі офіційних представників інших організацій. Вони були підібрані проводом ОУНр. І тому теж, помимо кличів, гасел, і запевнень про свободу і демократію, багато людей були переконані, що у вільній Україні одинокою леґальною партією була б ОУНр.

У своїй боротьбі проти окупанта Де Ґоль, очевидно, не міг обійтись без допомоги Англії і Америки. Та Англія, а зокрема Америка, вважали, що Де Ґоль повинен вповні пристосуватись до їхньої політики і воєнної та пропаґандивної тактики. Де Ґоль стояв твердо на становищі, що його люди не є на службі Англії і Америки, а на службі Франції. Він вважав себе не знаряддям англійського і американського урядів, а радше їхнім партнером.

Зокрема президент Рузевелт хотів затримати зв'язки з урядом Віші і тому старався не допустити до того, щоб Де Ґоль мав серед французів надто великий престиж. Він пробував знайти когось у Франції, що був би і ворогом німців і противником Де Ґоля і не надто великим противником Петена. Американці пробували спершу зробити провідником французького опору генерала Ля Льоренсі, даючи йому на ту ціль кількадесят мільйонів франків, та з того нічого не вийшло. Тоді вони звернулись до генерала Вейґанда, та він відмовився. Врешті генерал Жіро прийняв ту пропозицію і через короткий час мав провідну позицію у французькому визвольному комітеті, та остаточно Де Ґоль у здецидований спосіб вийшов на верх.

Цікаво тут завважити що альянти зробили 8 листопада 1942 р. висадку в Альжирії, не повідомивши про те Де Ґоля. Де Ґоль здобув це становище тільки тому, що всі більші підпільні організації у Франції його підтимали.

Ще раз треба підкреслити, що одностайна підтримка французьких організацій одного визвольного комітету була подивуґідна. Вона тим цікавіша, що французи звичайно люблять сваритися. Та коли честь і будучність їхньої вітчизни стала під знак запиту, вони зуміли поставити свої особисті і внутрішньо-політичні інтереси і різниці на другий плян.

На жаль, українські провідники і на рідних землях і закордоном величезної ваги того роду об'єднання не зуміли зрозуміти, помимо того, що таке об'єднання для нас тисячу разів важливіше, чим для французів. Тому теж і росіяни і провідники інших народів і досі не цілком певні, чи проблема української незалежности це дійсно серйозна річ, чи може українські самостійники це горстка сепаратистів, а український загал не хоче нічого більше, чим трішки культурної автономії і трішки людських прав.

Михайло Островерха

ТРИ ТАЛАНТИ

Оте наше ОМУА, а властиво наш мистець Михайло Черешньовський, із своїми співробітниками, постійно робить мистецькі несподіванки. Цим разом, у Ґалерії ОМУА—136 Друга Евеню, Ню Йорк — улаштували мистецьку виставу три жінки, — неначе три Ґрації знад джерел Кастальди, бо й у їх творах багато поезії! — і кожна з них окремого стилістичного наставлення, окремого вислову: д-р Люба Марія Крумшин, Лариса Лавриненко, Леся Сохор. Усіх праць виставлено 43, олія. Ця вистава тривала від 11 до 24 грудня 1977. Перше враження: обличчя цієї вистави — хоча б як критично оцінювати її — справді культурне. Д-р Л. М. Крумшин — імпресія її краєвидів і зокрема, своїм спокійним тоном уміло покладених кольорів дає нам повну ґаму тендітности душі мистця. У зимових краєвидах, у їх неткнено-прозорій ясності і легкості повітря Л. М. Крумшин показала нам свою поезію відчуття зими. Інша вона в цвітах: гармонія кольорів і тепло кольориту та уважлива фактура — це осяг майстерности. —

Зовсім інша — й уперше бачимо тут її мистецькі набутки — Лариса Лавриненко: акти жіночі, три портрети й цвіти. Якщо це перша її вистава, то Л. Лавриненко є відважна і свою відвагу гідно засвідчила: в актах показала вона уміння проникливо орудувати світло-тінями, — чого першим великим майстром був Леонардо з Вінчі, а згодом і Рембрант; та при тім уважливо поставилася до анатомії тіла, що в акті є найосновніше і здобувається воно при наполегливих зусиллях. У її портретах — між ними й автопортрет — Л. Лавриненко упри своїм певнім рисунку й кольорі схопила найважливіше: характер, психіку портретованого. У цвітах є розмах, вичуття тональности і декоративности. Зважується Л. Лавриненко і на символіку — ,,Людина в космосі" — що наближає нас до оніризму.

Третя — Леся Сохор — від першої своєї вистави в ОМУА у Ню Йорку — цією виставою показала, що вона працює над формою, над мистецьким висловом, вона поглиблює, — хочемо сказати, — своє мистецьке ,,Я". У неї вельми дбайливі: рисунок, досконала чистота й розмежування кольорів, які є собі співзгучні, а все в повній гармонії. Про це говорять нам усі її праці, а в першу чергу ,,Сніг і лід" та ,,Хліб і масло". — Цей напрям у мистецтві, що ним живе й творить Леся Сохор, усе більше захоплює мистців у сучасному культурному світі. У нас послідовний у цім напрямі був і є Любомир Кузьма; в Італії, між іншими, видніші мистці цього напряму є Кончетто Поццаті, Вальморе Ґраціолі, Пєтро Аніґоні; в Америці — Ендрю Васт.

Тут приходиться ще раз пригадати: нема мистецтва без узаємних впливів; нема мистця-початківця, щоб не зачіпився за якогось мистця, за якусь школу мистецтва — англійську, фляманську, французьку, італійську, українську. Основне: як і куди мистець розвивається, росте.

О. Шевченко

ОДУМ величаво відзначив 70-ліття маестра Г. Т. Китастого

Ярдвілл, Н. Дж. (О. Ш.). — З одного кінця великої модерної залі парафії української православної церкви св. Юрія Переможця в Ярдвіллі (Трентон), Н. Дж., при ескорті д-ра Ю. Криволапа і о. М. Галети, настоятеля парафії, ішов Блаженніший Митрополит УАПЦ Єпископ Мстислав, а з другого — при ескорті Олі Криволап і Люби Шевченко ішов маестро Григорій Трохимович Китастий зі своїм сином Юрієм, який прибув з України на відвідини свого батька.

Це була, до сліз, зворушлива хвилина, коли ці дві великі особистості в українському світі, два земляки, зустрілися далеко від рідної Полтавщини на ювілейному святі 70-ліття з дня народження маестра Г. Т. Китастого, 22-го жовтня 1977 р. Могутнім оплескам, здавалося, не буде кінця.

Трохи пізніше, коли, перед відкриттям офіційної частини, голова Ювілейного комітету О. Шевченко проголосив тост з шампанським за здоров'я Ювілята, ще більш зворушливо, щиро й могутньо лунало „Многії літа..." Понад 450 осіб виповнили по вінця залю.

Бенкет

Відкриваючи офіційну частину свята, голова Ювілейного комітету О. Шевченко підкреслив, що влаштуванням цього свята, ОДУМ має на меті віддати заслужену пошану нашому патріярхові українського інструменту — бандури.

Дальшою програмою вечора проводив відомий одумівський діяч, старший виховник, провідник ОДУМ-у, довголітній голова Ц. К. ОДУМ-у професор Мерилендського університету д-р Ю. Криволап.

В цю частину входило представлення осіб за головним столом, де були: Ювілят маестро Г. Т. Китастий, його син Юрій, Блаженніший Митрополит УАПЦ Єпископ Мстислав, настоятель парафії св. Юрія Переможця о. М. Галета з паніматкою, о. Б. Желехівський з паніматкою, о. диякон В. Поліщук, член Капелі Бандуристів ім. Т. Г. Шевченка з дружиною, д-р В. Гришко з дружиною, проф. д-р Яків Гурський, головний промовець з дружиною, меценат ОДУМ-у Олексій Воскобійник з дружиною, (голова Фундації ім. Т. П. Багряного, яка видає творчість Г. Т. Китастого), паніматка О. Селепина — голова Об'єднання Сестрицтв Православної Церкви та відомі сумівські діячі: проф. д-р Ю. Криволап з дружиною, інж. І. Павленко з дружиною, інж. Є. Калеман з дружиною, інж. П. Гурський з дружиною, А. Філімончук з дружиною, інж. Ю. Іхтіяров з дружиною, інж. О. Шевченко з Дружиною, а також учасники - солісти концерту — Ганнуся Шерей, М. Кокольська, В. Тисовський та маестро І. Соневицький.

„Молодь, організована в рядах ОДУМ-у віддає пошану вам, Григорій Трофимович не лише як безсмертному творцеві української національної музики, але також як і своєму почесному членові — за що ми є дійсно горді..." — звернувся д-р Криволап, розпочинаючи свій обов'язок майстра церемонії.

У своїй промові д-р Я. Гурський цікаво й докладно передав історію мистецтва бандури й на цьому тлі долю Ювілята, спеціяльно підкреслюючи вартість творчої праці маестра Китастого для молоді.

Блаженніший Митрополит Мстислав особисто відчитав своє привітання, побажавши Григорію Трохимовичу дальше рости з „роси й води"...

Д-р В. Гришко в своєму слові наголосив духовотворчу спорідненість Ювілята зі славної пам'яті поетом і визначним політиком І. П. Багряним, як духового батька організації ОДУМ, яка влаштувала сьогоднішнє свято. „Молодь переймає ідеали творчости великих постатей, які поєднались в безсмертних творах слів і музики, як „Вставай, вставай..." , могутня „Пісня про Тютюнника" і багато інших.

У своєму слові Ювілят звернувся з глибини своєї мистецької душі до молоді зі закликом бути творцями й носіями рідної національної культури, як символа не лише своєї етнічної незалежности, але й рушія прекрасного.

Взагалі, всі промовці говорили коротко, цікаво, без повторення один одного, а були лише доповненням.

В процесі офіційної частини дві одумівки — Оля Шевченко і Наталя Гурська разом з Танею Гурською піднесли Ювілятові подарунок — скульптуру кобзаря, роботи відомого й талановитого скульптора Капшученка.

Концерт

Концертова частина поєднувала слово й музику, наголошуючи музичну творчість маестра Г. Т. Китастого. Цією частиною проводив член Ювілейного комітету інж. П. Гурський, якого представив майстер церемонії д-р Ю. Криволап.

Молоденькі пальці сміливо вдарили по струнах бандур... полилася мелодія „Реве та стогне...", а на її тлі відважно й прекрасно лунали слова декляматора молодого одумівця Андрія Шевченка — „Б'ють пороги..." (До Основ'яненка).

Другою точкою була лірична пісня „Із-за гори кам'яної". Виконавці — це група молодих бандуристів з Бавнд Бруку під керівництвом одумівки Наталі Павленко і Тараса Павловського. Майже всі члени цієї групи це учасники таборів вдосконалення гри на бандурі, які відбуваються вже протягом 4-ох років на одумівській оселі „Київ", де інструктором протягом останніх двох років, був ювілят маестро Григорій Трохимович Китастий.

Середню частину концерту виповнили виступи солістів: Ганнуся Шерей — солістка київської опери (Нагадай бандуро — муз. Г. Китастого), Марта Кокольська солістка Нюйоркської опери („Колискова", муз. Г. Китастого, їх дует — „Як давно" музика Григорія Китастого, і В. Тисовський — соліст Капелі Бандуристів ім. Т. Г. Шевченка. Акомпаньював І. Соневицький.

(Закінчення на стор. 4-ій)

УККА ЗАПЛЯНУВАВ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.: Ювілейний Бенкет в суботу, 21-го січня — організує Окружний Комітет Стейту Ню Джерзі, головою якого є д-р М. Бих.

ЙОНКЕРС, Н. Й.:неділя, 22-го січня — 1:30 по полудні — піднесення українського прапора коло міської ратуші. 4:00 год. по полудні в Домі СУМА святочний концерт. Промовець — Володимир Мазур, в програмі — Квартет Бандуристів.

ЛОС АНДЖЕЛЕС, КАЛІФ.: неділя, 22-го січня — Підписання проклямації і піднесення українського і американського прапорів на міському ратуші. Опісля відбудеться програма українських танків і музики, влаштована місцевим Відділом УККА, головою якого є М. Медвідь.

КЛІВЛЕНД, ОГ.:субота, 21-го січня — Ювілейний бенкет в авдиторії школи Св. Йосафата. Промовці — д-р Б. Футей, д-р Б. Антонович і сенатор Р. Мотл. В програмі соліст Б. Чаплинський.

ПІТСБУРГ, Пен.: неділя, 22-го січня — Ювілейний концерт в авдиторії школи при 10-ій і Карсон вулицях (Савт. Сайд). Промовець — Л. Полтава. В програмі — Ансамбль Бандуристів під пров. В. Юркевича.

ЧІКАҐО. Іл.: неділя, 22-го січня, 3:00 год. по пол. — Ювілейний Бенкет, на якому буде відзначений сенатор Боб Дол ,,Мужем Року''. В святочній програмі головним промовцем буде проф. Л. Добрянський, президент УККА. Відзначення роковин відбудеться в готелі Пік-Конґрес.

СИРАКЮЗ, Н.Й.: 22-го січня, в неділю, 5:00 год. по пол. — Ювілейний Бенкет в готелі Сиракюз. Головними промовцями будуть: д-р А. Лозинський, проф. д-р А. Бускарен. Під час відзначення ювілейних роковин будуть роздані грамоти заслуги американським діячам прихильним українській справі. В рамках бенкету буде мистецька програма, а опісля танковий вечір.

ОМАГА,Неб.: неділя, 22-го січня — святочна академія відбудеться в церковній залі після Служби Божої. 18-го січня — середа - підписання проклямації мейором міста.

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ НА ОСТРОВІ СТЕТЕН

(Атанас Кобрин). — В п'ятницю, 20-го січня 1978 р., о год. 3:30 по пол., президент Острова Стетен, який є окремою адміністраційною частиною міста Ню Йорку, Антоні Р. Гейта підпише проклямацію, якою він проголосить неділю, 22-го січня 1978 р. ,,Днем Української Незалежности''.

В церемонії візьме участь група громадян, в тому числі представники товариств і організацій під проводом пароха української католицької церкви пресв. Тройці, о. Р. Бриди.

,,ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ'' В СТ. ПЕТЕРСБУРЗІ, ФЛА.

Ст. Петерсбург, Фла. (Юліян Васькевич). — Заходами Українського Американського Комітету в Ст. Петерсбурзі, Фла., що його очолює Стефан Дрозд відбулося підписання проклямації Дня Української Незалежности 17 січня 1978 року.

В церемонії взяли участь парох української католицької церкви та члени комітету.

В неділю, 29-го січня 1978 року в годині 12:30, зараз по Службі Божій, відбудеться Академія—концерт в українській католицькій залі при ч. 434 90 евеню (90) між 4—9 вулицями. В Академії візьме участь уже відомий український хор, яким диригує Богдан Бемко.

РОКОВИНИ НЕЗАЛЕЖНОСТИ В БОСТОНІ

Бостон. (Д-р Іван Дідюк). - Заходом Українського Конгресового Комітету Америки, Відділу в Бостоні, українське громадянство величаво відзначає цього року великі роковини проголошення Самостійности й Соборности України та 35-ліття УПА.

Дня 13-го січня 1978 року о десятій годині рано мало відбутися урочисте підписання Проклямації Дня Української Незалежности в губернатора стейту Массачусетс, Михайла Дукакіс.

Дня 17-го січня 1978 року, о годині 10-ій рано, таке саме підписання Проклямації Дня Української Незалежности мало відбутися в посадника міста Бостону — Кевіна Вайта. Піднесення українського прапора на міськім ратуші міста Бостону відбудеться 20-го січня 1978 року о годині 12-ій в обід, під ратушем в Сіті Голл, з маленькою програмою, яку перепровадить мгр Орест Щудлюк, заступник голови Відділу УККА, і референт зовнішніх зв'язків. Він рівнож поробив усі заходи та полагодив усі справи Проклямації Дня Української Незалежности в губернатора стейту й посадника міста.

Дня 29-го січня 1978 року, в неділю, Свято Соборности розпічнеться Божественними Святими Літургіями в обох бостонських українських церквах в наміренні українського народу. Того ж дня о годині 3-ій по полудні, заходом всіх українських організацій міста Бостону під протекторатом Відділу УККА відбудеться великий бенкет з богатою програмою. Головним промовцем буде творець українського ГАрварду, проф. Омелян Пріцак. По бенкеті відбудеться забава в Шеретон-Тара Готелі. На бенкет запрошені американські політичні провідники, включно з губернатором стейту та посадником міста Бостону, як рівнож провідники Поневолених Націй.

НЕ СМІЄМО ЗУПИНЯТИСЬ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

він зберігає свою історичну пам'ять...

То говорив оптиміст, який мав усі причини до оптимізму: Катедра історії була лявіною пожертв давно завершена, „Рахунок, що збігав вниз" у щоденнику „Свобода", який подавав датки на катедри української мови й літератури, ґарантував, що так же ґрандіозно буде завершене сплачення й цих двох катедр. На, добавок, той великий успіх у Клівленді.

Але потім прийшло „три худі роки"... Не хочемо нікого обвинувачувати, ні з ким сперечатися. Найкраще ми воліли б вимазати ті роки з пам'яти і з історії.

Минулого 1976-го року клівлендський бенкет застав нашого професора в подвійно - мінорному настрої: виглядів на термінове сплачення Наукового Інституту не було, самого професора ждала поважна клінічна операція... На закінчення виступів своїх вихованців він сказав:

— Ви бачили і чули... Ось вам наш український гарвардський джет — готовий до високого наукового літання. Тепер за громадою черга дати на бензину...

Якщо в таких умовах можна жартувати, то всесвітня бензинова криза в найдивовижнішій відміні заторкнула теж Український Гарвард... Після довгорічної перерви — застою у пропаґанді справи, здобути потрібні два мільйони долярів на час не пощастило, термін сплати Наукового Інституту продовжено.

Але цим разом це остання шанса. Тепер на 100-доляровому бенкеті професор Пріцак сказав:

— Від нашої еміґрації залежить, хто репрезентуватиме Україну перед світом: ми, еміґрація, — чи так звана Українська Радянська Соціялістична Реп.?

Як виглядала б Україна, репрезентована жалюгідними московськими лакеями з т. зв. УССР — усім відомо. Це витичений Москвою простий шлях до угроблення українства.

А українська еміґрація? Якщо репрезентувати має вона, то мусить подбати про репрезентацію на найвищому рівні, зокрема про науку на світовому рівні.

Теоретично і логічно беручи, потреба сильного Українського Наукового Інституту на вершинному американському університеті ніколи не була така пекуча, як тепер, коли ворог українство під своїм засягом нищить, а у світовій науці — утотожнюється співпрацею іноземців і затягає над українством останній зашморг. Чи заговорить історична — пам'ять українців хоч тепер?..

На закінчення свого короткого слова професор, якому влаштовано „овацію стоячи", заявив тим людям, які гадали, що не стане його й Український Гарвард розлетиться: — то дуже спізнений застарілий рахунок: Український Гарвард — то вже не якась провізорія, тільки утверджена, закорінена система, в якій відхід одиниці, чи одиниць, не грає ніякої ролі...

Виступи молодої гарвардської ґвардії повністю підтвердили слова професора. Мґр Уляна Пасічник, яку автор цих рядків назвав „одержимою Українського Гарварду", говорила про свої ділянки праці: видавничі справи й Літню Школу, д-р Адріян Сливоцький — про враження й досягнення своєї „ще теплої" поїздки на далекий Захід Америки й Канади та про всячину нашої наукової політики і проблеми буднів.

Ваш слуга, що пише ці слова, займається журналістикою сорок літ, але ледве чи чув колись доповіді старих досвідчених спеціялістів, які своїм упевненим виступом, питомою вагою своїх слів і тверджень, шириною і глибиною помічень та непохитною вірою у справу перевершили б цих юних людей, які тільки-що відірвалися від шкільної лавки. Бездоганна українська і англійська мова, найменшого „заїкнення", чи шукання потрібного слова, ні одного місця, яке вимагало б відредаґування... Хоч обидвоє говорили з пам'яти під звукозаписом їхніх доповідей - звіті в можна, без найменшого ризика, ставити печатку — готове до друку...

А потім виступив „оглашений" Українського Гарварду, який тільки-що засмакував його „духової кухні" в Літній Школі 1977, Юрій Мігайчук, син одного з найбільших меценатів ФКУ-ГЦУС д-ра Ярослава і Наді Мігайчуків. Цей широко - начитаний інтроверт, який увесь час мусить спиняти швидку думку й підганяти слова, заявив, що лиш тепер, послухавши викладів з історії України (проф. О. Субтельного), з української мови (проф. Б. Струмінського), та української літератури (проф. Гр. Грабовича), він, його дружина, яка разом з ним була учасницею цьогорічної Літньої Школи, та всі інші учасники й учасниці почуваються справді гордими на своє українство: що ми не гірші за інші народи, а зваживши важкі умови життя нашого народу, він своїм доробком навіть багатьох перевищує...

Може за один місяць молода людина не мала часу зробити ще одного висновку: що ця гордість на своє українство — то підсвідома радість із віднайденої своєї ідентичности. Дотепер наші діти в хаті, в Рідній Школі і в молодечих організаціях чули, що вони українці, а в американській (чи канадській) школі їм втовкмачувано, що вони „рашенс". І ось нарешті вони в американському університеті — в найславнішому на всі 3 тисячі університетів і коледжів! — і тут їх називають українцями, ба, сам декан (проф. Едвард Кінан) написав книжку, де видвигає український чинник у подіях 16-го сторіччя?.. І ця віднайдена й утверджена ідентичність є тим магнетом, який так тягне до українства навіть ту нашу молодь, яка засмакувала в українській кухні Гарварду, хоч не вміє добре говорити рідною мовою. Мова прийде своєю черґою — головне, що вже розпалений вогонь української ідентичности. А раз так, то

„Не гасіте святого вогню,
щоб — як поклик настане,
Ми могли щиросердечно
сказать,
— Ми готові, о, Пане!"...

(В цій цитаті з Франкового „Мойсея" змінено лише одне слово: „я" (готовий на „ми" (готові): раз тому, що нам ідеться про готовість цілої спільноти, а далі й тому, що те злощадне „я" не дає нам створити збірної сили, якій на ім'я: „ми"...).

Імпакт виголошених доповідей нашої молодої наукової зміни був такий великий, що — коли голова Комітету ФКУ інж. В. Лагошняк виголосив своє коротке заключне слово: „Зупинитись на половині дороги не сміємо!" — від учасників на залі посипалися декларації додаткових грошових пожертв, а деякі з них, між ними рекордово — велика пожертва, прийшла аж декілька днів після бенкету.

Імпрезу, на якій були три священики, молитвою розпочав о. Іван Оришкевич, а потім молитвою закінчив о. Севастіян Сабол (Зореслав).

За президіяльним столом можна було бачити м. і. визначного підприємця — інж. Івана Петрівського, делеґованого американським урядом співтворця відомого на ввесь світ Дніпрельстану, та предсідника Українського Робітничого Союзу — інж. Івана Олексина.

На овацію для рекордового жертводавця міста і стейту, д-ра Е. Омельського і селянського філософа — мецената Петра Лавренця, перший відповів жартома своєю овацією... для залі.

До мікрофону зголосилася теж редакторка для етнічних справ місцевого американського щоденника „Клівленд Прес" — п. Елінор Прек. Вона (в англійській мові) сказала: — Ми подивляємо красу української культури, ваші звичаї. Але покажіть, що українці вміють теж будувати інші, важливіші справи, які тепер на потребу —головно науку, яка у західньому світі щойно пробиває собі дорогу...

Програму розпочав вступним словом меценат ФКУ і член Бенкетового Комітету — мґр Василь Ліщинецький, а вів її дбайливо і грайливо етатовий староста Гарвардських імпрез — наш Богдан Тарнавський, який своїми веселими дотепами та щирими словами зумів учасників держати в родинній атмосфері.

Подяка за успіх імпрези належиться всім П. Т. Учасникам - жертводавцям, Управі УПАЦеркви св. Володимира, яка безплатно відпустила залю, всім членам Комітету 100-Долярового бенкету, всім тим, що творили адміністрацію імпрези, нашим паням з кухні за багату і прекрасну смачну вечерю.

Приявність представників Лорейну та відпоручника Детройту нагадувала, що на лінії Клівленд - Лорейн - Детройт б'ється друге серце Українського Гарварду.

Треба вірити, що в цей час фінальної грошової кампанії на вивінування Українського Наукового Інституту в Гарварді такі „другі серця" заб'ються всюди там, де б'ються серця українських людей і живе ще українська історична пам'ять.

Український Літературно-Мистецький Клюб

136 2nd Avenue

Ню Йорк. — Стараннями Літературно-Мистецького Клюбу та Спілки Журналістів Америки, тут у п'ятницю, 20-го січня ц. р., о год. 7-ій вечора, у приміщеннях цього Клюбу, з нагоди відзначування 60-річчя 4-го Універсалу відбудеться вечір п. н. ,,Українська преса під час Визвольних змагань''. Візьмуть участь: Іван Кедрин-Рудницький, Орест Питляр та Іван Світ.

Замість квітів на могилу

сл. п. інж. Романа Степаняка

20.00 дол. на Патріярший Фонд

зложили

Петро і Анна ДАРМОГРАЙ

В глибокому смутку повідомляємо усе Членство ОЖ ОЧСУ і Українське Громадянство, що 9-го січня 1978 р., ненадійно, упокоївся в Бозі,

сл. п.

Інж. РОМАН СТЕПАНЯК

чоловік заступниці голови ГУ ОЖ ОЧСУ пані Дарії Степаняк.

•

Дружині, Дітям, Братові і всій Родині висловлюємо щирі співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Головна Управа Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього 11-го листопада 1977 року, відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

бл. п.

Проф. МИКОЛА ОСТАПЯК

Похоронено Його 19-го листопада 1977 року на українськім католицькім цвинтарі на Факс Чейсі, Філядельфія, Па.

Цією дорогою складаємо щиру подяку Всечеснішому Духовенству: Всесвітлішому о. мітратові Мирославові Харині, Всечеснішому о. проф. Михайлові Пироговi, Всечеснішому о. радникові Томі Бариляковi і Всечеснішому о. Романові Мірчукові, що взяли участь у похоронних обрядах і гідно відпровадили Покійного на Вічний Спочинок. Щиро дякуємо Високопреподобному о. шамбелянові Робертові Москалеві за відвідини у лічниці й уділення Покійному Найсвятіших Тайн і Всесвітлішому о. мітратові Харині за відвідини у лічниці й за зворушливі слова виголошені над домовиною Покійного під час Святої Заупокійної Літургії в церкві св. Йосафата.

Рівнож дуже дякуємо д-рові Романові Дикому за лікарську опіку і за таке щиро-сердечне відношення до Покійного і до нас прибитих важким горем.

Дуже дякуємо Управі Відділу ОбВУА та Братству б. Вояків Української Галицької Армії, Станиці у Філядельфії, за численну участь в Парастасі та за віддання Покійному останньої прислуги і пошани; Ред. Степанові Конрадові за прощальні слова від Відділу Об'єднання б. Вояків Української Армії; Радникові Володимирові Луцишинові, що попрощав Покійного від Братства б. Вояків Української Галицької Армії, Станиці у Філядельфії; Інсп. Миколі Алексевичеві за прощання і покладення у домовину символічної квітки від 10-ої Бригади Укр. Гал. Армії; д-рові Іванові Скальчукові, що прощав Покійного від Головного Уряду УНСоюзу; д-рові Володимирові Бачинському за прощання від Т-ва „Обнова"; д-рові Миколі Ценкові за слова прощання від мешканців табору в Байройті; і д-р Лесі Кисілевській-Гкач, що з такою великою теплотою, любов'ю і глибокою пошаною промовляла і прощала Незабутнього Покійного від бувших учениць і учнів Української Таборової Гімназії в Байройті та зложила в домовину грудку землі привезену з Рідних Сторін України.

Велика подяка від нас належиться проф. д-рові Петрові Стерчові та д-рові Михайлові Диміцькому, що промовляли і прощали Покійного в холодний листопадовий день над відкритою могилою на цвинтарі. Д-р Стерчо прощав від Українського Конгресового Комітету Америки, від Управи Кураторії Видавничо-стипендійної Фундації СУК „Провидіння" ім. сп. Сотера Ортинського і від всього Українського Громадянства міста Філядельфії. Д-р Михайло Диміцький попрощав Покійного від Осередку НТШ у Філядельфії. Щиро дякуємо і братові Покійного, що попрощав Його від Родини.

Дякуємо Приятелям Покійного і нашим, які в перших хвилинах нашого великого горя прийшли нам з допомогою, порадою й розрадою. Дякуємо щиро Рідні, Приятелям і Знайомим, які з ближчих і дальших сторін прибули на похоронні відправи і відпровадили Покійного на Вічний Спочинок.

Щиро дякуємо Всім за пожертви на Св. Служби Божі за спокій душі Покійного, за китиці квітів на Його свіжу могилу, та за пожертви на добродійні цілі.

Товариствам, до яких Покійний належав дуже дякуємо за повідомлення в пресі про Його смерть і за некрологи.

Щиро дякуємо Усім за висловлені нам співчуття особисті, листовні і телефонічні, та взагалі Всім, що в нашім великім горю та невіджалуваній втраті виявили нам своє ласкаве серце.

Похоронному заведенню п-ва Анни і Михайла Насевичів дякуємо за дбайливе переведення похоронів.

Нехай Всевишній винагородить всіх Вас своїми ласками.

Дружина ВОЛОДИМИРА з РОДИНОЮ

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями, що 12-го січня 1978 року, помер в Польщі, після важкої недуги наш Улюблений

БРАТ, ШВАҐЕР, БРАТАНОК і ВУЙКО

бл. п.

МИХАЙЛО РУБЧАК

нар. 1913 р. в Стрию, Україна.

В глибокому смутку:

сестри:
МИРОСЛАВА БЕЛЕЙ з родиною
ЕВГЕНІЯ РУБЧАК з дітьми
ЛІДІЯ ОДЕЖИНСЬКА з родиною
швагри — МАРІЯ і ВАСИЛЬ ПАЛІДВОРИ з родиною
тета — ІРЕНА БЕРЕЖНИЦЬКА

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ нашого Незабутнього МУЖА, БАТЬКА і ДІДА

бл. п.

ВОЛОДИМИРА ПОПАДЮКА

буде відслужена

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

у суботу, 21 січня 1978 р., о год. 7:45 ранку у соборі свв. Володимира і Ольги в Чікаґо.

ПАНАХИДА

о год. 11-ій ранку в церкві св. Андрія у Бавнд Бруку, Н. Дж.

•

ПОДЯКА

Почуваємося до обов'язку зложити щиру подяку Рідні, Приятелям, Знайомим і всім Людям Доброї Волі, які у будьякий спосіб віддали останню прислугу Покійному.

Дякуємо Отцям собору свв. Володимира і Ольги, о. крл. П. Джулинському, та о. І. Кротицеві за відправлення Панахиди у похороннім заведенні, та слова співчуття для нас.

о. д-рові І. Тилявському за похоронні відправи та прощальне слово у соборі.

Дякуємо о. В. Іващукові за відпровадження Покійного на місце Вічного Спочинку, на цвинтар св. Андрія у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Дякуємо інж. Куропасеві, та дир. Р. Мицикові за зворушливі слова прощання Покійного, як приятеля, політичного в'язня, остатнього простого жовніра Визвольних Змагань, та співпрацівника в українських установах.

Дякуємо похоронному заведенню Каппа, за взірцеве переведення похорону, зосібна Всім, що несли домовину Покійного.

Дякуємо Всім, що прикрасили домовину квітами, дали на Служби Божі, та на добродійні цілі, як: Сарсель, ФКУ, собор свв. Володимира і Ольги, на пол. в'язнів КОД, та на„Американ Ланг Ассосіейшен".

Дякуємо Всім за слова співчуття для нас зложені усно, листовно, чи телефонічно, та Всім, що прийшли з поміччю у днях нашого горя.

Осібну подяку складаємо п. П. Домченкові, що у часі довгої недуги Покійного помагав Йому кожного дня, як рівнож Тим, що телефонами чи відвідинами улегшували Його терпіння.

Нехай Бог винагородить Вас.

МАРІЯ ПОПАДЮК з РОДИНОЮ

•

Замість особистих подяк, складаємо даток на ФКУ 50.00 долярів.

Культурні імпрези Секції Дружин Лікарів у Ню Йорку

Секція Дружин Лікарів при Українськім Лікарськім Товаристві Північної Америки, Відділ Метрополії Ню Йорк, — це працьовита, малореклямована й мало відома ширшому загалові організація, яка вже понад п'ятнадцять років веде культурно - виховну й харитативну діяльність, збираючи фонди на допомогу потребуючим вдовам і сиротам поза межами Америки, включно з країнами поза залізною заслоною, влаштовуючи імпрези з добірною програмою.

Виставка образів Марти Гірняк-Воєвідки

22-го жовтня 1977 р. старанням Секції Дружин Лікарів відбулося з великим успіхом у виповнених приміщеннях Українського Інституту Америки в Ню Йорку відкриття виставки образів Марти Гірняк - Воєвідки, дружини лікаря.

Молода мисткиня виставила 45 своїх праць, які включали акварелі, олії, акрилі, енкавстику та рисунки.

Марта Гірняк - Воєвідка має високу мистецьку освіту з дипломами Інституту Мистецтва в Клівленді, Кент Стейт Університету й Академії Прикладного Мистецтва у Відні. Від 1962-го року бере участь в індивідуальних і групових виставках у Клівленді, Чікаґо і Відні, здобуваючи у деяких першу нагороду.

На виставці було чимало наших відомих мистців. Автор цих рядків, тому, що він не є фаховим знавцем (хоча великим любителем) мистецтва, перевів розмови з деякими мистцями й ось їх думки про виставку (в хронологічному порядку розмов):

Маестро Михайло Черешньовський: „... Я був приємно заскочений виставкою та її мистецьким рівнем. Мисткиня — абстракціоністка... Дуже цікаві форми композиції та гармонія красок, яка у майже кожній картині інша. Акварелі, олії, а зокрема рисунки — дуже добрі..."

Маестро Любослав Гуцалюк: „Мисткиня має малярський розмах, добре відчуття кольорів і солідну структуру композиції рисунку. Найбільше подобалися мені картини меншого формату..."

Мисткиня Аркадія Оленська-Петришин: „... Рисунки Марти є добрі, зокрема ті з рослинною тематикою. Її праці — на поземі. Вона має контролю над темою. Її акварелі — інтимні й легкі..."

Маестро Яків Гніздовський: „... Картини Марти Гірняк-Воєвідки, передусім ті меншого формату, зраджують непересічну свіжість і оригінальність композиції. Рисунки, — це солідні студії природи, але вони також свідчать про деяке роздвоєння мистецької візії мисткині. Мабуть її безпосередньою проблемою буде: „Пов'язати кінці". Виставка була уряджена культурно і з великим смаком..."

Маестро Юрій Соловій: „... Її праці осягли вже загальний рівень українського мистецтва. Вона виявила малярські спроможності, що кульмінуються у одному з її творів, а саме: портрет жінки. Хоч окремі речі мають певний чар і рівень — мені не удалось зауважити творчої ідеолоґії - філософії - концепції мисткині. Критичніший вибір експонатів допоміг би, мабуть, створенню більш комплетної виставкової атмосфери і вирисував би теж, мабуть, більш особистий профіль мисткині. Вона, знайшовши свою „точку опертя", — може стати збагаченям нашого мистецтва".

Виставка була відкрита до 30-го листопада м. р. і її відвідало чимало зацікавлених мистецтвом американців, які відізвались на оголошення в „Ню Йорк Таймсі".

Лікарська „Ялинка"

10-го грудня 1977 р. відбулась традиційна, вже 15-та з черги „Ялинка", що її Секція Дружин Лікарів звичайно влаштовувала при кінці січня. Цього року вже вдруге цю імпрезу пересунено на передріздвяний час.

Програма почалась могутньою колядою „Бог предвічний", що її із зворушенням відспівала численна громада, зібрана у залі Українського Інституту Америки в Ню Йорку. Голоси аматорів підсилили присутні на імпрезі, відомі співачки пані Марія Лисогір, дружина головного предсідника УНСоюзу, пані Ольга Ястрембська та оперовий співак Андрій Добрянський.

Довголітня голова Секції Олександра Терлецька привітала гостей, підкреслюючи значення цього Різдвяного Святкування для збереження традицій нашого рідного народу, зокрема для молодого покоління. Вона закликала об'єднатись думками з тими у Ріднім Краю, які у неволі не мають змоги величати свята Різдва Христового. Пані О. Терлецька закінчила своє слово, цитуючи вірш Валентини Юрченко:

„У ніч святу,
благословенну
Згадаймо всіх далеких,
тих,
Що без церков в хатах
нужденних
Не шепчуть молитов
палких..."

Голова Українського Лікарського Товариства Північної Америки Відділ Метрополітального Ню Йорку, д-р Тарас Шеґедин від Управи Відділу також привітав присутніх гостей, серед яких був президент Українського Конґресового Комітету Америки проф. Лев Добрянський і подякував паням із Секції за їх евтомну працю і підготову цього вечора.

З мистецькою програмою виступив 12-літній піяніст Андрій Богачевський. Від його дебюту в Українськім Інституті Америки п'ять років тому, де він вже тоді виявив непересічний талант гри на фортепіяні, молодий Андрій мав цілий ряд виступів чи то на сцені, чи в американськім радіо. Він є учнем знаної піяністки Лорі П. Ґлейз (яка також була присутня на цім вечорі коляд) і студіює в „Менгеттен Скул оф Мюзік", де його щороку нагороджують повною стипендією.

В програму концерту ввійшли твори Бетговена (Соната ч. 8, опус 13), Шопена (Мазурка опус 33, ч. 4), Бартока (Румунські народні танки) і Качатуріяна (Токата).

До пізнього вечора гості „Ялинки" провели час на товариській гутірці за смачною перекускою і напитками, які приготовили пані із Секції Дружин Лікарів, співаючи українські колядки під фортепіяновий акомпаньямент пань: Ольги Мороз і д-р Ірини Терлецької

Ервес

ОДУМ величаво відзначив...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Їхнє бажання — щасливих і довгих літ Ювілятові виливалося у чудесному виконанні своїх сольоспівів чи дуетів. Це був вияв щирої душі, це була інтимна розмова мистців, а присутні раз-у-раз нагороджували їх бурхливими оплесками.

Під звуки „Гомін степів", унікальної композиції маестра Григорія Трохимовича, Галя Козак гарно виконала танець - балет.

Група бандуристів з Вілмінґтону виконала з глибоким відчуттям дві пісні.

На сцені з'явилася велика група цвітучої молоді — це ансамбль молодих бандуристів ім. В. Симоненка з Філядельфії, під керівництвом П. Гурського. Приємно лунали молоді голоси, які виконували під звуки бандур: „Київський вальс", муз. Петра Китастого, слова Ліди Китастої, „Ой горе тій чайці", аранжеровка Г. Китастого та „Пісня пластунів", муз. Г. Т. Китастого.

Перед останньою точкою Ювілят, на тлі всієї молоді, яка брала участь в концерті (40 осіб), виконав „Думу про трьох братів". Це була прекрасна картина — символ поєднання поколінь. Творчість не міряється літами. Літа проходять мимо нас, забирають нашу молодість і несуть її крилах вічности у невідоме. Лише творчість, раз народившись, не знає старости — ніколи не вмирає!

Кульмінаційною точкою був гимн бандуристів — „Взяв би я бандуру" — сольо під акомпаньямент молодих бандуристів виконав, як звичайно чудово, В. Тисовський.

Від імені ОДУМ-у — організаторів цього хорошого свята, майстер церемонії д-р К. Криволап склав щиру подяку учасникам цього небуденного свята, а спеціяльно учасникам концерту.

Оркестра „Зелене жито" перебрала обов'язок дальше забавляти гостей і вона це виконала дуже добре.

**

Це було величне свято. ОДУМ, підготовляючи цей ювілей, мав на меті не лише формально вшанувати свого почесного члена, але також насвітлити й підкреслити, що творчість Г. Т. Китастого для української культури непроминаюча. Українське громадянство це зрозуміло і чисельно взяло участь, Були, правда, деякі недотягнення, одначе їх тяжко було обминути, коли пам'ятати, що більше, як сто осіб зголосило свою участь в двох останніх днях, вже тоді, коли вся підготова була майже закінчена. У висліді це спричинилося до непередбачених комплікацій, ба навіть нарікань. Ми, одначе, вдячні, що учасники свята це пізніше зрозуміли. Ми, як народ, зобов'язані перед тими, хто формує нашу душу своєю творчістю. Одно із завдань ОДУМ-у це витворити в молодому поколінню почуття гордости приналежности до великого українського народу. А народ є міцний і великий лише той, що може, хоче і вміє шанувати творців своєї культури.

Святий Миколай в Озон Парку

Заходом Школи Українознавства при церкві Покрови Божої Матері в Озон Парку, влаштовано виставку св. Миколая, 18-го грудня м.р. о год. 3-ій по полудні в церковній залі. Сценку св. Миколая попередили виступом шкільної молоді: хор під дир. п. Валі Наливайко, деклямації, та бандуристи. Свято відкрив о. крилошанин Л. Мудрий, подавши коротку аналогію св. Миколая та „Санта Клос", підкреслюючи, що св. Миколай для нас українців — це традиційне релігійне свято, що його ми урочисто святкували на Рідних Землях. Виїхавши на еміґрацію дальше зберігаємо та продовжуємо цю традицію, бо ми привезли у своїх серцях глибоко заховану віру в св. Миколая, яка допомагає людині переносити життьові турботи.

У першій частині виступав шкільний хор, що відспівав 6 колядок, під диригентурою Валі Наливайко, за що присутні нагородили їх рясними оплесками. Опісля слідували деклямації дітей І-ої кляси: Андрій Новик — „Тихий сніжок" Галя Закотиря — „Моя ялиночка". Спільну деклямацію „Різдвяна Зірка", виконали: Петрусь Содоль, Михась Варивода, Таня Бабська і Ірця Яшин. Другу спільну деклямацію „Іде св. Миколай" — Вільшенка і „День подарунків" — Р. Завадовича, виконали діти 2-ої кляси. „Лист до дітей від св. Миколая" — Леся Коваль „Лист до дітей від чортика" — Лора Холевка, „Ялиночка" — Леся Кіпа „Різдвяна подяка" — Марко Шмериковський, „Колядка" — Андрій Яшин, усі учні 3-ої кляси. Дві спільні деклямації: „Св. Миколай йде" — Кароліна Васло і Христя Базилевська. „Ялинка" — Богдан Базилевський і Тарас Полчинський виконали учні 4-ої кляси. Спільну деклямацію „Ялинка" Шмеляка, виконали учні 5ої кляси. „Різдвяна подорож" — Христя Содоль, „Різдво" — Лесі Храпливої — Тамара Коваль, „Про Галинку і Ялинку" — Ірина Івасишин, виконали учні 7 кляси. В загальному всі деклямації добре підготовано і віддано з чуттям, у деяких тільки відчувалося брак впливу батьків, які стежили б за вживанням української мови в дома. На закінчення бандуристи — учні Віктор і Олександер Леонсовичі відіграли: „Бог Предвічний", „Ой під гаєм гаєм", „За городом качки пливуть", і „Харківський танок". Оля Ходоба під звуки бандур дуже гарно відспівала „Тиха ніч", що відіграли учні Ніна і Андрій Гуменюки. Присутні винагородили усіх виконавців рясними оплесками. Опісля слідувала виставка на одну дію „Святий Миколай", угодник Божий зі сивою бородою в єпископських ризах з митрою на голові і жезлом в руці, з'явився на сцені, оточений ангелами, що подавали йому пакунки, які він роздавав дітям. З'явився також і чортик, що додавав різґу кожній дитині яка відбирала дарунок. Дуже багато праці в підготову цього свята вклали, проф. Роман Мізур, проф. Ольга Балабан і Валя Наливайко, які й працюють над вихованням та плеканням українського духа серед шкільної дітвори, за що їм щира подяка.

Роман Крупка

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Створилась нова група молодих бандуристів в Асторії

Сидять у першому ряді (зліва): Христина Плісак, Віра Вітюк, Петро Плісак, Ярослав Стахів (диригент гуртка), Олег Дусанівський, Михайло Олійник і Христофор Боднар: стоять у другому ряді: Стефка Доляк, Оля Загнійна, Василь Загнійний, Ярослав Доляк, Мирон Бурик, Орест Вітюк, Роман Мочара і Теодор Боднар. На знімці бракує Михайла Галатина і Василя та Любомира Лаврів.

Асторія, Н.Й. — Враховуючи важливість виховання української доростаючої молоді при допомозі мистецтва і хорових, співочих, інструментальних та інших мистецьких одиниць, Осередок СУМА ім. Михайла Сороки в Асторії, що його у цій каденції очолює Мирослава Левенець, покликав до життя нову групу молодих бандуристів під керівництвом молодого диригента Ярослава Стахова, вихованця Школи Кобзарського Мистецтва, яка діє в Ню Йорку під мистецьким керівництвом о. С. Кіндзерявого-Пастухова і адміністрацією Миколи Чорного і до якої належать тепер багато гуртків, які діють окремішньо, а тільки врядигоди збираються разом, щоб виступити на великих репрезентативних концертах, як, наприклад у Різдвяному концерті в Лінкольн центрі та інших місцях.

До гуртка належить покищо 18 юнаків і юначок, але постання такого гуртка викликало велике зацікавлення в батьків і треба сподіватися, що гурток скоро зростатиме чисельно і мистецько. Виступами молодечого гуртка цікавляться також довколишні громади і Управа цієї самодіяльної одиниці вже одержала багато запрошень виступити на різних святкуваннях. Управа Осередку СУМА інформує, що вписи до гуртка продовжуються і бажаючі записати свою дитину батьки можуть зголошуватись у вечірніх годинах в Домі СУМА при 34-14 31 евеню в Асторії, або телефонувати на число 278-3261. Для менш заможніх батьків Управа може випозичити на тимчасовій базі бандури від Школи Кобзарського Мистецтва, що їх офундували організації чи праватні особи.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН ХОМАК, член УНС Відд. 65 Б-ва св. Володимира в Елізабет, Н. Дж., помер 14 червня 1977 р. на 71 р. ж. Нар. в Розел Парк, Н. Дж. і став членом УНС 1925 р. Полишив у смутку дружину Марґарету, братів: Михайла, Петра і Роберта, сестер: Марію і Анну. Похорон відбувся 16 червня 1977 р. на цвинтарі Салем Вю, Ню Салем, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

А. Сміт, секр.

ІВАН ТРОЯНОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 87 Б-ва св. Василія в Ланкастер, Н. Й., помер 9-го травня 1977 р. на 57 р. ж. Став членом УНС в 1937 р. Полишив у смутку дружину Мину, дітей: Лінду, Тимотія, Івана, Михайла. Похорон відбувся 12-го травня м. р. на цвинтарі св. Марії в Ланкастер, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

І. Трояновський, секр.

ІВАН ТЕРЕБУШКА, член УНС Відд.217 Б-ва св. Йосафата в Рочестері, Н. Й., помер 31-го травня 1977 р. на 90-му р. ж. Нар. в с. Бабинці, Україна і став членом УНС 1915 р. Полишив у смутку сина Петра, доньки: Анну і Марію, 4 внуків, 2 правнуків, 3 сестри. Похорон відбувся 4 червня м. р. на цвинтарі Holy Sepulchre в Рочестері, Н. И.

Вічна Йому Пам'ять!

Т. Кубарич, секр.